

Κύπρος — το αύριο
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

1. Τίτλος προγράμματος κατάρτισης:

Υποβρύχιες τοποθεσίες στην Ανατολική Μεσόγειο και την Κύπρο

53

2. Διάρκεια κατάρτισης (ώρες): 14

3. Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι καταρτιζόμενοι αναμένεται να είναι σε θέση να

Στόχοι κατάρτισης σε επίπεδο γνώσεων:

Να περιγράφουν την ιστορική σημασία της θάλασσας στην αρχαιότητα και το ρόλο της στη διαμόρφωση των πολιτισμών

Να κατονομάζουν τα βασικά στάδια στην ανάπτυξη της ενάλιας αρχαιολογίας, επισημαίνοντας την εξέλιξή της με την πάροδο του χρόνου

Να αναγνωρίζουν διαφορετικά είδη ενάλιων αρχαιολογικών καταλοίπων και τη σημασία τους

Να αναγνωρίζουν τα υλικά κατάλοιπα που άφησαν πίσω τους διαφορετικές θαλάσσιες δραστηριότητες κατά την αρχαιότητα, είτε στην παράκτια ζώνη είτε υποβρυχίως

Να απαριθμούν τα χαρακτηριστικά των πλοίων της αρχαιότητας

Να περιγράφουν τις διαφορετικές μεθόδους ναυπηγικής που αναπτύχθηκαν από την προϊστορική μέχρι τη μεσαιωνική περίοδο στην Ανατολική Μεσόγειο

Στόχοι κατάρτισης σε επίπεδο δεξιοτήτων:

Να τεκμηριώνουν βασικές θέσεις αρχαίων ναυαγίων που εντοπίστηκαν στην Ανατολική Μεσόγειο

Να επεξηγούν την εξέλιξη των τεχνικών ναυπηγικής, τονίζοντας τις προόδους και τις αλλαγές σε διάφορες ιστορικές περιόδους.

Να επεξηγούν τις επιπτώσεις των παράκτιων αλλαγών σε ότι αφορά τα ενάλια αρχαιολογικά τοπία και τη διατήρηση των ενάλιων αρχαιολογικών θέσεων

Να αιτιολογούν τη σημασία της διατήρησης, προστασίας και μελέτης των ενάλιων αρχαιολογικών θέσεων, είτε αυτές βρίσκονται στην παράκτια ζώνη είτε υποβρυχίως

Να αιτιολογούν την ιστορική σημασία ορισμένων αγκυροβολίων και λιμένων στην Ανατολική Μεσόγειο

Να οργανώνουν και να τεκμηριώνουν αποτελεσματικά ενάλιες αρχαιολογικές θέσεις, τόσο σε ό,τι αφορά τα υλικά κατάλοιπα που διατηρούνται, όσο και την ερμηνεία και σημασία τους

Στόχοι κατάρτισης σε επίπεδο στάσεων:

-Να προωθούν στον κύκλο τους τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει κανείς σε περίπτωση εντοπισμού ενάλιων αρχαιολογικών ευρημάτων ούτως ώστε να μην χαθεί η ιστορική και αρχαιολογική πληροφορία που περιέχουν

-Να αντικρούουν εσφαλμένες αντιλήψεις ή λανθασμένες υποθέσεις σχετικά με το ιστορικό πλαίσιο των βυθισμένων τοπίων και οικισμών

4. Περιεχόμενο κατάρτισης:

A/A Ενότητας	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΩΡΕΣ)
-----------------	-------------------------------	--------------------

<p>Ενότητα 1</p>	<p>Εισαγωγή Ο ρόλος της θάλασσας στην αρχαιότητα: συζήτηση για την πολυδιάστατη και μακροχρόνια σχέση του ανθρώπου με τη θάλασσα που διαμόρφωσε τα χαρακτηριστικά διαφορετικών πολιτισμών (αλιεία, εμπόριο, ναυτικές εγκαταστάσεις, ναυπηγική, επαφές πολιτισμών). Ανάπτυξη της υποβρύχιας αρχαιολογίας: από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα υπάρχουν αναφορές για τον εντοπισμό και την ανέλκυση αρχαιοτήτων από τη θάλασσα. Η επιστημονική ανάπτυξη του τομέα ωστόσο ξεκίνησε τη δεκαετία του 1960. Έκτοτε, η τεχνολογική ανάπτυξη έφερε πολλές εξελίξεις στον τομέα, που θα συζητηθούν.</p>	<p>3.5</p>
<p>Ενότητα 2</p>	<p>Ναυτική αρχαιολογία Τα χαρακτηριστικά του πλοίου: το πλοίο έχει χαρακτηριστεί ως τμήμα ενός αρχιτεκτονικού συστήματος, τμήμα ενός οικονομικού συστήματος και ως μια κλειστή κοινωνία. Όλες οι πιο πάνω πτυχές του πλοίου θα συζητηθούν, παρέχοντας ταυτόχρονα συγκεκριμένα παραδείγματα. Η ναυπηγική από την προϊστορία έως τη μεσαιωνική περίοδο: θα παρουσιαστούν αναλυτικά οι διαφορετικές μέθοδοι ναυπηγικής στην αρχαιότητα (σχεδίες, πρώτα το πέτσωμα, πρώτα ο σκελετός) και πώς οι εξελίξεις στον τομέα, άλλαξαν τον τρόπο πλεύσης και χρήσης των πλοίων. Χαρακτηριστικές θέσεις ναυαγίων στην Ανατολική Μεσόγειο: όλα τα πιο πάνω θα συζητηθούν σε συνάρτηση με συγκεκριμένες θέσεις αρχαίων ναυαγίων που έχουν εντοπιστεί και ανασκαφή στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.</p>	<p>3.5</p>
<p>Ενότητα 3</p>	<p>Αρχαιολογία λιμένων Φυσικά αγκυροβόλια (ασφαλείς κολπίσκοι όπου τα πλοία μπορούν να αγκυροβολήσουν για λίγο και να φορτώσουν εμπόρευμα και ανθρώπους): στο πλαίσιο αυτό θα συζητηθούν τα χαρακτηριστικά των αγκυροβολίων, πώς αναγνωρίζονται μέσα στο υποβρύχιο αρχαιολογικό τοπίο και τί μπορεί να προσφέρει η μελέτη τους. Αρχαίοι λιμένες: επισκόπηση των κυριότερων τύπων λιμενικών εγκαταστάσεων της αρχαιότητας ούτως ώστε να γίνουν κατανοητά τα τεχνολογικά τους χαρακτηριστικά και οι βασικές τους λειτουργίες. Όλα τα πιο πάνω θα συζητηθούν παρέχοντας συγκεκριμένα παραδείγματα από θέσεις αγκυροβολίων και λιμένων που έχουν εντοπιστεί και μελετηθεί στην Ανατολική Μεσόγειο.</p>	<p>3.5</p>
<p>Ενότητα 4</p>	<p>Ενάλια πολιτισμικά τοπία Αρχαιολογία της παράκτια ζώνης: αλληλεπιδράσεις ανθρώπου και τοπίου και πώς αυτό αποτυπώνεται στις παράκτιες αρχαιολογικές θέσεις (τύποι θέσεων που εντοπίζονται σε αυτή τη ζώνη, χαρακτηριστικά στοιχεία του τοπίου). Αλλαγές στην ακτογραμμή: Διάβρωση και αλλαγή της στάθμης της θάλασσας και πώς αυτό επηρεάζει τις αρχαιολογικές θέσεις της κάθε περιοχής (είτε βρίσκονται στην υποβρύχια ζώνη είτε υποβρυχίως). Παράκτια και καταβυθισμένα ενάλια αρχαιολογικά τοπία: Όλα τα πιο πάνω θα συζητηθούν συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης από την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.</p>	<p>3.5</p>

5. Πιστοποίηση της κατάρτισης:

Στους καταρτιζομένους που ολοκληρώνουν με επιτυχία το πρόγραμμα κατάρτισης, απονέμεται από την ΑνΑΔ πιστοποιητικό κατάρτισης στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος του προγράμματος, η διάρκεια και οι ημερομηνίες εφαρμογής του. Για να απονεμηθεί πιστοποιητικό κατάρτισης, ο καταρτιζόμενος πρέπει να συμπληρώσει ποσοστό παρουσίας στο πρόγραμμα, τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%).